

BÁCS-KULAI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI JÁRÁSI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint egyszer: minden szerdán.	Felelős szerkesztő: BERKOVITS MÁRK.	Egész évre 8 kor. 1/2 évre 4 kor. 1/4 évre 2 kor. Egyes szám ára 20 fill.
--	--	---

Mezőgazdasági háziipar.

Az egyre sulyosbodó gazdasági viszonyok közt, hogy a gazda jövedelmét fokozhassa, minden munkát meg kell ragadnia, a mi jövedelmet hoz a házhoz, vagy a mely munka által legalább is kész kiadástól szabadul meg.

A kisgazda, midőn őszzel a mezőn való munkát bevégezte, ettől az időtől fogva rövid ideig tartó külső munkákon kívül alig dolgozik valamit. De a nyári mezei munka legnagyobb része is olyan, hogy a gyermekeket és öregeket csak korlátoltan lehet használni, s így a serdültebb gyermekeknek és öregeknek sokra képes munkaereje csaknem egészen parlagon hever.

A jövedelmező háziipar tevékenységének alapfeltétele első sorban a szükséges munkaerő. Ez kétségtelen, hogy nagy bőségben áll rendelkezésre, amennyiben a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság téli ideje, a gyermekeknek és öregeknek az esztendő legnagyobb része munka nélkül, meddön megy veszendőbe.

A második alapfeltétel, mely az ipari tevékenységhez szükséges, a bőséges és olcsó nyers anyag. Itt bátran mondhatjuk, hogy úszunk a bőségben, s igen gyakran a nyers anyag értéke a szállítási költséget ki nem bírván, mint érték nélküli anyag lesz elpócsékolva. De meg mezőgazdaságunknak igen sok terménye szinte kinalja magát a feldol-

gozásra, s minthogy ez itthon nem igen történt meg, a nyers anyag szépen kivándorolt külföldre s mint kész árut drága készpénzen vásároltuk vissza.

Ha most nézzük, mily irányban foglalkozhatik e téren a gazda, azt az eddig elmondottakból is könnyen következtethetjük, azon nyers anyagnak feldolgozásával, melyet termel, vagy melyet a vidéken könnyen megszerezhet.

Mint fentebb is mondtam, különösen a téli idő az, midőn a külső munkák ugyszólván teljesen szünetelnek, a gazda és családja a gazdaság körül alig talál foglalkozást s a hosszú est úgy is a belső munkára szorítja őket, ezt az időt van hivatva tehát értékesíteni a mezőgazdasági háziipar üzése. Ezen idő legalkalmasabb arra, hogy a földmivelő nép a gazdaságában termelt nyers anyagot jobb és könnyebb értékesítés végett feldolgozza, s a gazdaságában szükséges eszközöket kijavítsa, esetleg elkészítse. Így a szükséges hiányzó, vagy elhasznált eszközöket, melyeket a gazda némi utbaigazítás mellett maga is előállíthat, a külső gazdasági munkák szünetelése alatt minden készpénz kiadás nélkül pótolhatja. Már pedig az nagy szerepet játszik a kisgazdánál, hogy télvíz idején, mikor a kereset úgy is a minimálisra csökken, minél kevesebb készpénz kiadás terhelje, sőt ha szorgalmasan utána lát, még felesleget is termel egyes dolgokból, a minék értékesítése után ha nem is sok, de mégis

csak valami haszon is származik. Darányi földművelésügyi miniszter ur számtalan intézkedésével adta tanujelét annak az igaz őszinte érdeklődésének, melylyel a földmivelő nép boldogulása iránt viseltetik. Ezen nagy jelentőségű intézkedések között kiváló helyet foglal el azon akció, melyet a mezőgazdasági háziipar terén fejt ki.

Az 1898/99. év telén a népies gazdasági előadásokkal, illetőleg gazdasági tanfolyamokkal kapcsolatban rendezett háziipari oktatás biztató eredménye folytán a földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági háziiparoktatásnak az egész országra való kiterjesztését vette fel programjába. A mostani tél folyamán ennek folytán már több mint 120 mezőgazdasági háziipari tanfolyam tartatott, gazd. egyesületek, gazd. körök, földmives iskolák és vándor tanárok által szervezve, ezeken több mint 3000. kisgazda vett részt, kik a tanfolyamokon közel 6000. tárgyat készítettek.

A tanfolyamok szervezése úgy történik, hogy az egyesületek és gazdakörök a helyi viszonyok figyelembe vételével megállapítják a tervbe vett tanfolyamok részletes programját, melyben kijelölik a tanfolyam helyét és idejét, az oktatandó háziipari ágat, előírnyozzák a tanító mester, továbbá a tanításhoz szükséges eszköz és nyers anyag beszerzésére szükséges költséget, felterjesztik a miniszteriumhoz; ha a ter-

A BÁCS-KULAI HIRLAP TÁRCZAJA.

A boldogságról.

Irta: Csikós Ádám.

Csendes éj van. A hold ragyogja be a földet és lemosolyognak a millió csillagok. Alusznak már régen az emberek, talán csak én virrasztok. Olvasgattam, ábrándozgattam. Észre sem vettem, hogy ily későre jár az idő. Karácsony ünnepe van, a legédesebb, legkedvesebb ünnepe az évnek. Jól esik így elgondolkodva ülni a magányban, kivált ilyen csendes szép éjszakán.

Nappal ezernyi dolgom akad, más mindennapi, köznapias dolgok foglalnak el — és játszom, mint minden ember, a színész szerepét, hiven, felejtve, hogy szívem is van és szívemnek szerettei.

Sehol egy emberi arc, most levette nehé szerepem, itt vagyok a magam valóságában, most megszólalnak elrejtett, titkos gondolataim. Átengedem magam igaz természetemnek, igaz érzéseimnek. És különös, mégsem érzem magam jól, úgy érzem, mintha

nagyon, — nagyon bűnös ember volnék. Szegény naiv lelkem annyi szemrehányást tesz annak az embernek, ki nappal kénytelen elcsittítani a benső szót, aki kénytelen hódolni a rossz szokásoknak.

Ifju vagyok, ifju lelkem telve édes ábrándokkal, szeretettel ölel át mindent, a mi csak szép és nemes. És azt tapasztalom, hogy nagy szeretetem minden nemes iránt csak ábránd. Pedig a költő is azt mondja: »Ábrándozás az élet megrontója.« Hogy merek hát én, a parányi lélek ábrándozni?! — És ha még is megfeledekzem önmagamról és lelkem nemesebb hurjai néha megszólalnak, mennyi gunyos hang vegyül belé, melyek a legszen- tebb érzelmeimet kigunyolják.

Az én naiv lelkem az éj csendjében szemremre hánnya, miért nem tudott hallgatni, miért félt, miért fázott a gunyos, szatirikus hangoktól? — — —

Költőink igaz, kedves feleletet adnak a naiv, benső hangoknak, de mikor a bölcselkedők könyvét lapozgatom, az a hideg, okoskodó bölcsészet megfagyasztja bennem a lelket. Másnap újra fölveszem a rossz szoká-

saimat, a ferde társadalmi nézeteket, ismét a régi vagyok, az önző, színész szerepet játszó ember, a kit — úgy látszik — inkább érdekel egy szépen kötött nyakkendő, egy elegáns szabásu kabát, mint a férfi nemes diszei: a munkásság, a becsületesség, a lovagiasság, a hazaszeretet, a tudomány, a művészet.

Hát ugyan beszélünk ma ifju körökben a nemes férfi erények valamelyikéről? Alig akad egy hallgatónk. De beszéljünk léha, haszontalan dolgokról, pengessünk atheista eszméket, pikáns kalandokat, milyen szívesen hallgatnak bennünket és fölhangzik a dévaj nevetés, kaczagás, — ünnepeltek vagyunk.

Azt mondtam: ifju vagyok, ifju lelkem telve édes ábrándokkal és szeretettel. Érdeklődve minden iránt, mert ifju lelkesedésem diktálja, hogy az ismeretek, a tudomány minden nemét szeretettel öleljem a kebelemre, — mit találok ott? — Kevés lelkesedést, kevés szeretet, — de sok ridegséget.

Mi teszi boldoggá az ifjut: naivsága, lelkesedése, és nagy világszeretete. De sok körülmény lemossa lelke szárnyairól annak himporát: naivságot, lelkesedését és nagy

vezet megfelelő, úgy államsegélyben részesülnek.

A földmives iskoláknál a rendes tanulón kívül az iskolánként november és december, továbbá január és februárban tartani szokott téli iskola növendékei a házi iparágak egyik vagy másikában kiképeztetnek. A tanítóképezdekhez beosztott 17 gazd. vándortanár az egyesületekhez hasonló tanfolyamokat rendeznek; mindenik tanár kerületében kettőt egy héten

Az oktatás felölelte a kosárfonást, a kefe- és seprűkötést, szalma- és gyékényfonást, méh-kas készítést, gyümölcs-csomagoló ládák készítését, gazdasági eszközök részeinek, gazdasági és kerti kézi eszközök készítését, továbbá a nők részére a kerti termékek, zöldség és gyümölcsfélék csomagolást, aszalását, konzerválását, gyümölcszsebek, gyümölcs-sajtok, tarhonya stb. közfogyasztás tárgyát képező cikkek készítését s azok értékesítési módjait. Tanfolyamonként a felsorolt háziipari ágakból az oktatás csakis az azon vidéken divó vagy ott haszonnal meghonosíthatókat ölelte fel.

Az egyes ipari ágaknál csakis azon tárgyak készítéseinek oktatása lett felvéve, melyeket a gazda mint eszközöket szükségeltet gazdaságában s melyek által terményeit előnyösebben értékesítheti, továbbá beszerzésük ez idő szerint vagy nehézségbe ütközik, vagy aránytalanul magas árak által egyes termelési ágak fejlődését benitották meg. Így például a kosárfonásnál első sorban a kocsi-kas, takarmányozó, gazdasági és kerti termények hordására alkalmas, de különösen gyümölcs, szőlő és baromfi szállításához szükséges kosarak készítésének oktatására volt a főszó fektetve. Ezutóbbi kosarakért még ez idő szerint is nagy összegek vándorolnak ki a külföldre, s míg egyrészt tehát ezen összeget tartjuk vissza, másrészt a gyümölcsöt és baromfi értékesítésének ilyen módjával való megismertetése folytán ezt a kisgazdáinknál legnagyobb-részt paragon heverő kincsét hozzuk

forgalomba, melyek busás kamattal fizetik meg a reájuk fordított munkát.

A tanfolyamok befejeztével tartott kiállításokon, melyeken a tanfolyamokon készült tárgyak lettek bemutatva, az érdeklődő közönség örömmel látta, hogy a kitűzött cél be lett tartva, s a beküldött tárgyak mind olyanok voltak, melyek elkészítése a mezőgazda téli foglalkozását képezhet s a melyeket gazdaságában használhat fel.

Ezen a háziipar fejlesztése érdekében kifejtett akciónak mindenestre maradandó hatása csak úgy lesz, eredményre csak az esetben számíthatunk, ha a készült tárgyak értékesítésére is megadjuk az irányt és módokat. A helyi keresletnek örvendő tárgyak készítésén kívül itt első sorban azon cikkek jönnek számba, melyekből tömeges mennyiség szükségeltetik, így szőlő, gyümölcs, baromfi-szállító kosarak, czirok-seprűk, gyékény és szalmafonások, melyek legnagyobb része szokásos vagy meghatározott minták szerint készül s jön a forgalomba, ezek szállítását a gazdák szövetkezeti alapon szervezve vállalhatnák el, a megrendelést a nagyobb városokban szervezendő mintaraktarak közvetítik. Gyümölcs és szőlő-szállító kosarakból gyümölcs és szőlőtermő vidékek nagyobb forgalmu vasuti állomásain raktárak létesítenének, hol a termelők beszerezhetnék a vasut által előirt alakú kosarakat. A termelés financozását valamely pénzintézet vállalhatná el úgy, hogy a télen készült megrendelt kosarakat átvénné és kifizetné, míg az őszszel a megrendelő azokat átveszi, minthogy a gazda a készített tárgyak után nyerendő pénzre épen télen van legjobban reá utalva.

A mezőgazdasági háziipar üzése fogja rávezetni a földmivelő népet gazdasági és kerti terményeinek oly értékesítési módjára, mely annak értékét nagyban emelvén, szép haszonnal fizeti meg a reá fordított fáradságot. Így érti meg majd a föld népe azt a bölcs mondást, hogy „markolj csak keveset, de azt jól

megszorítsd, ne a földet, hanem a munkát szaporítsd,“ mert tapasztalja, hogy nemcsak a drága pénzen vásárolt föld szaporíthatja a jövedelmét, hanem a céltudatos, helyes irányu munkálkodással, minden pénzbefektetés nélkül is, meglévő földjéből, terményeinek jobb értékesíthetése folytán, több és biztosabb jövedelmet képes előteremteni.

Keller Gyula.

HIREK.

— **Zilahi estély.** Megjelentek már a nagy plakátok is, melyek a jövő vasárnap megtartandó »vigművész-estélyre« szóló meghívókat pótolják és azokon az egész estély programja is olvasható. Ez a program azonban még nem egészen teljes, mert amint értesültünk a kitűnő művész programon kívüli meglepetésekben is részesíteni fogja közönségünket. Jegyek az estélyre lapunk könyvnyomdájában kaphatók. Ajánljuk közönségünknek, hogy helyeikről idejében gondoskodjanak, mert az estély iránt nemcsak közönségünkben, hanem az egész környéken igen nagy az érdeklődés és a vidékről is nagy számú közönség vesz részt az estélyen.

— **Zárvizsgálatok.** A helybeli izr. népis-kolában f. hó 14-én fognak az évzáró vizsgálatok megtartatni és azokra ez uton hívja meg a t. szülőket és tanügybarátokat az isksz. elnökség.

— **A Mezey Károlynak** Palánkán, a kaszinó parkjában emelt szobor ünnepélyes leleplezése f. évi június hó 24. napján (vasárnapon) d. u. 3 órakor fog megtartatni számos egylet és a korán elhunyt nagy emberbarát tisztelőinek részvétele mellett. Az ünnepi szónoklatot Csupor Gyula óbecsei ügyvéd fogja tartani. Utána a szoborbizottság elnöke: Klein Ferencz is magyarul, és Büchler Róbert, a bizottság titkára németül fognak beszélni. — Ugyanaz nap este a kaszinóban d szlakoma is lesz.

— **Házasság.** Dr. Izakovits Armin Duna-Szerdahelyi ügyvéd f. hó 12-én tartotta esküvőjét Langfelder Olga kisaszonnyal Zsolnán.

— **Hymen.** Máthé Gyula törvszéki aljegyző Szegedről, eljegyezte Boros Elvirát, Boros Ignác német-palánkai takarékpénztári könyvelő leányát.

— **Zilahi Gyula,** a budapesti nemzeti színház tagja Német-Palánkán f. hó 18 án este a »Caszinó«-ban jótékony célú kaczagó-estélyt tart.

szerepetét. Keresi a szórakozást, mert hiszen életkörülményei is úgy kívánják: a társadalomba lép, társaságot keresve. Hogy itt mit lát, minő hatást gyakorol reá ez az élet-iskola, példája a számtalan fásult ifju példája, az életuntság, öngyilkosságok és az erkölcsi nemességükről megfélekedezett egész serege ifjainknak.

De hát ki legyen boldog, ha mi ifjak nem lehetünk boldogok? Koraérettek volnánk talán? Oh, dehog. Csak korán élvezük azt a gyümölcsöt, a mit még nem vagyunk képesek megemészteni. — Alig hagyjuk el a gyerekszobát, már apáink vétke lesz a sajátunk. Színházba visznek, frivolság, pikantéria a mit ott látunk és ezt szívjuk be mint első gyönyört. Nem a színjáték művészete az, mire a környezet fejlesztett tapsa figyelmeztet, hanem egy sokat kifejező »bajos« mozdulata a naivanak. Templomba megyünk: ájtatosság helyett a toalettek tarkaságára figyelmeztet nővérünk kíváncsi szeme, vagy — uram bocsáss! — éppen az édesanyánké. De nem folytatom.

Csoda e, ha átörököljük hamarosan és remekül el is sajátítjuk környezetünk haszontalan szokásait? — —

Husz, huszonkét éves az ifju és blazirt. Ha

nem az, nem is érdekes, csak egy unalmas fráter. Ha nem tud öltözködni az utolsó divat szerint, akkor közönséges ember, vagy pláne egyenesen paraszt. Ha pedig anyagi körülményei miatt nem piperézheti föl magát, — akkor szegény ördög, nem is érdemes vele szóba állani.

De hát a benső tartalom: — a lélek? Csak a külső, csak a ruha teszi az embert? Oh nem! Egyszerű, szerény iskola öltözetemben ismerem meg egy polgárleányt. Ugy kimagaslik most is a „magas körök“ fölött is egyszerű, naiv alakja, nemes és érzelem-gazdag lelke! Lelkesedéssel hallgatta ifju szívem ábrándozásait és nemes szép eszméit, fonséges dolgokról: hitről, családi szentélyről, művelődésről, hazaszeretetről. El tudunk közösen gyönyörködni egy parányi fuszalon és annak sejtjeiben, életműködésében mennyi csodást találtunk. Mikor egy virágot a keblére tűztem és elmondtam, mily remek alkotása ez a természetnek, mennyi gondosság, milyen művészi kezek alkotják ezt az illatos, parányi jószágot és mégis mennyit beszél ez valami titkos magasabb erőről, mely alighanem az isteni gondviselés! — akkor extázisban voltunk, kimondhatatlan édes boldogság töltötte el a keblünket és áhitattal emeltük szemünket az

égre, a csodás égre. Hányszor találgattuk, mi lakozhatik odafönn, a millió csillagokban? Van-e ott élet? van-e ott is ember? és ha van, talán tökéletesebb is, mint mi? — Akkor szívünk egész hevével mondtuk, oh igen van. Miért volna ez egyedül a mi privilegiumunk? —

Elmult édes idők! — Az éj csendjében, lelkem forrongó harcjai között is, megjelenik most ez a kedves polgár-leányka, a ki meg tudott érteni és most is meg tudna még érteni.

De holnap, ha egy fényes társaságban előkelő emberek egy bajos és unnevelt primadonnát magasztalnak az égig, kénytelen leszek én is elmondani: »Igazi nőalak, édes, bajos, illatos a lelke, mint a virág; ragyogó, fényes, igazán egy ragyogó csillag az egünkön.« És el kell hallgatnom ezt a kedves polgár-leánykát, a ki most otthon nagyon prózai munkát végez, talán épen főzni, vagy vasalni segít — az édes anyjának.

— — No de késő van már. Elsötétült odakünt is egy perczre; felhős, borongós lett az éj. Oly édes e gondolatok, e merengés után lepihenni most. Velem vannak az érzéseim, velem vannak mindazok, a kiket szerettek és akik szeretnek és — fölöttem a mindenk Urának szerető szeme.

— **Lelkes ovációban** részesült Büchler Róbert ujjalankai jegyző f. hó 6-án este, a másnapra esett névünnepe alkalmából. Ugyanis a palankai dalárda, melynek már évek óta elnöke, egyesülve az önk. tűzoltó egyesülettel, a melynek főparancsnoka, névnapja előestélyén lampionos szerenáddal tisztelték meg szeretett elnöküket és főparancsnokukat. A dalárda és tűzoltóegylet hosszú sorban az ünnepelt lakasá elé vonult, a hol is Schreiber Ferencz tűzoltóegyleti segédtsízt úgy a dalárda, mint a tűzoltó egylet nevében lendületes üdvözlő beszédet intézett a meglepett elnök főparancsnokhoz, a ki meghatott hangon, gyönyörű beszédben mondott köszönetet a lelkes kitüntetésért. Erre a dalárda élénkelte az »Éljen soka«-t, melynek végeztével a tűzoltó egylet zenekara rendezítette a Rákóczy-indulót s ennek a hangjai mellett hagyták is el az ünnepelt hajlékat.

— **Állatkínzás.** Kellemetlen látványnak voltak szemtanúi f. hó 6-án délután a palankaiak. Ugyanis az említett időben Mikity Janos fogorvos az állatkínzásnak egy újabb módját mutatta be. Botját a kutyája nyakán levő szíjba akasztva, úgy húzta a szegény állatot a járó-kelők megbotrakozására Obrovacz felé.

— **Csónakon Budapestről Temesvárig.** Bodrossy Lajos és Viragh Ferencz egyetemi hallgatók, arra vállalkoztak, hogy csónakon 12 nap alatt Budapestről Temesvarra utazzanak. A vállalkozás sikerült. Bodrossy és Viragh megtették a vitorlás csónakon mindössze 608 kilométert; ebből 480 esik a Dunára, 10 a Tiszára és 118 a Bégarra; az utolsó 128 kilométert víz ellen tették meg. Az ut igen érdekes és változatos volt. Május 22-én reggel fél 10-kor indultak. Mindjárt az első nap estéjén zátonyra jutottak, hol az éjszakát eltölteni kényszerültek és csak másnap reggel emelhették ki a csónakot. Ercsít már m. hó 22-én délelőtt hagyták el, Pakson nagy vihar lepté meg őket. Harmadnap Bajára értek, negyednap Mohácsra. Ujvidéktől kezdve az eddig szembefújó szél kedvezőre fordult, úgy, hogy Ujvidéktől Titelig az utat (28 km.) egy delelőtt tették meg. Innen kezdődött az ut legfáradtságosabb része; a Bégan a vitorlát nem használhattak és így evezniök kellett fölfelé, hozzá mindennap ismétlődő szakadó esőben. Az egész idő alatt a szabadban háltak és főztek maguknak.

— **Kérelem a kassai m. kir. gazdasági tanintézet** volt hallgatóihoz. A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ez év folyamán tölti be negyedszázados fennállását. Ez alkalomra az igazgatóság egy »Emlékkönyv« megszerkesztését is tervbe vette, melynek keretébe a tanintézet eddig végzett hallgatóinak névsorát, jelenlegi állását és tartózkodási helyét is felvenni szándékozik. Ez uton is felkérjük tehát az illető urakat, akik ezideig nem jelentkeztek, szíveskedjenek magukról életjelt adni és a fent jelzett adatokat nevezett intézet igazgatóságához minél hamarabb beszolgáltatni.

— **A gőzgépezelőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság** f. é. június hó 29-én fogja legközelebről vizsgálatat tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyehaz.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, keilően felszerelt folyamodványait, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazoinok kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonagy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapig dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyúttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltektől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltektől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

— **A szent-tamási magyarok és szerbek.** Szent-Tamas bács-bodroghmegyei község lakosai közül 5000 magyar, 1500 pedig szerb.

A magyarok és a szerbek között még 1872-ben megegyezés jött létre, hogyha a városi főjegyző szerb nemzetiségű, akkor aljegyzővé magyar ember választassék. Május 23-án aljegyzőválasztás volt Szt.-Tamason és daczára annak, hogy az ottani főjegyző jelenleg is szerb, a község képviselőtestülete teljesen mellőzte az 1872-ik évi megegyezést, szerb egyént választott meg aljegyzővé, irnokká, sőt ezen állásokra a pályázó és kiváló kvalifikációval bíró magyarok közül egyet sem kandidált. Az eset természetesen mélyen elkeseríti a szt.-tamási magyarokat, a kik a választást most megfélebbzték.

— **Magyarország őstörténetéről** jelent meg újabban egy jeles mű. A jó tollu és erős iteletű történetudós, dr. Borovszky Samu írta. A népvándorlás történetéről szól, de azért magyar tárgyú könyv, hiszen a népvándorlás minden hulláma atvonult a mi hazánk földjén. Borovszky 20 év óta foglalkozik a népvándorlás történetével, miről számos tanulmánya jelent meg a hazai és külföldi szakfolyóiratokban. Önálló kutatásait összefoglalva, átdolgozva s új tanulmányokkal kibővíve adta most közre e kötetben, mely a Nagy Képes Világtörténet (Szerk. Marczali Henrik) IV. kötete. Nagy szeretettel merül egyes kiválóbb alakok rajzolásába, s sikerül is neki könyvét nemcsak a korok, hanem az egyének eleven rajzával is élénk, vonzóva s kedves olvasmányt tenni. A kötet pazarul el van árasztva illusztrációkkal; ezek közt is igen sok a magyar vonatkozású. Ott vannak például az Attila-kincsének főbb edényei kitűnő kisebbített képekben. A színesek közül magyar tárgyú Lehel allitolagos kurtje és a pécsi cubiculum falfestménye. Mind a kettő művészen van reprodukálva. — Nagybecsü dr. Goldziher Ignacz jeles esszaye is az iszlámról. Ez a kitűnő orientalista, kinek művei Európa minden nyelvére le vannak fordítva, s kit'ársai egyhanguan választottak meg a keleti enciklopédia szerkesztőjévé, most adott először teljes áttekinthető képet az arabok vallásáról, melyről általán oly keveset tudunk, s azt is csak homályosan, inkább keleti regék- és regényekből. A kötet mindenképen díszére valik irodalmunknak. Megemlítjük, hogy az egész nagy vállalat 12 kötet lesz. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt Kapható — részletfizetésre is — a kiadó Révai Testvéreknél (Budapest, VIII., Üllői-út 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben.

380 1900, v. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a palankai kir. járásbíró Dr. Schreyer Jakab bpesti ügyvéd által képviselt Klinger Henrik javára **Roth és Novák** cég ellen 193 kor. 62 fillér s jár. erejéig 1900 május hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 760 korra becsült lovak, kocsik stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a palankai kir. jbiróság 1900. évi V. 238/2 számú végzése folytán 193 kor. 62 fillér tőkekövetelés, ennek 1900. évi ápril hó 1 napjától járó 5⁰/₁₀₀ kamatai, 1⁰/₃₀₀ váltódíj és eddig összesen 54 korona 50 fillben bírólalag már megállapított költségek erejéig Német-Palánkan alperesek üzlettelépén leendő eszközzésére 1900. évi június hó 18-án délelőtt 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők becsáron alól is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Palánkan 1900 évi június hó 2-án.

Kanyó Béla kir. bir. végrehajtó.

467 szám. b. v. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vb. **Baumgarten Gyula** csődtömegéhez tartozó — az árverésnél felmutatandó jegyzék szerint lefoglalt és 5939 kor 24 fillért kitevő cselekvő követelések nyilvános birói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1900 évi Pv. 45/1 számú végzése folytán Kula községébe tanácstermében leendő eszközzésére 1900. évi június hó 30-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alól is el fognak adadni.

Kelt Kulán, 1. 00 évi június hó 8-án

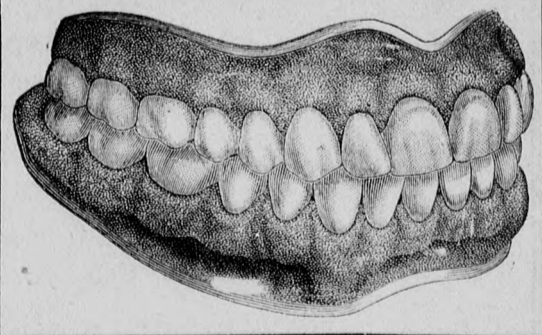
KANYÓ JÓZSEF kir. bir. vgrh.

LEIDEKER JÁNOS, fogtechnikus

B.-KULA. Wodring-féle ház.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy **Kulán** letelepedve a Wodring-féle házban, a zöldkerttel szemben

Fogtechnikai műtermet

nyitottam. — Elvállalok a fogtechnikai szakmába vágó mindenemű munkálatokat és azoknak legjobb kivitelét úgy műtermemnek modern berendezése — mint a külföldön szerzett gyakorlati jártasságom lehetővé teszik.

A n. é. közönségnek szíves pártfogását kérve, vagyok

Kulán, 1900. június 1.

tisztelettel

Leideker János

Fogtechnikus.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Sztojkovits György végrehajthatónak **Miklós Gergelyné** szül. **Fejsze Mária** kuczurai lakós végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék kulai kir. jbiróság területén lévő Kuczurán fekvő a kuczurai 93 sz. betétben I 1-2 ssz. 98 és 99 hrsz. haz, udvar és kertre az 1881: LX. t. cz. 156 §. alapján egészben Koleszár Mihály nevében irt felerészének is levonásával az árverést 680 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900 évi július hó 4-ik napjának d. u. 3 órakor Kuczurán a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, 68 koronát készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ába jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi

november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1900 évi április hó 17-én.

SÁNDOR
kir. aljárásbíró.

2229 sz. tjv. 1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. járásbíró hatóság közhírré teszi, hogy a Cservenkai mezőgazdasági népbank mint részvénytársaság végrehajthatónak **Jaksits Jozsáné** szül. **Bélits Kata** kulai lakós végrehajtást szenvedő elleni 800 kor. tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir.

törvényszék a kulai kir. járásbíró területén lévő Kulán fekvő a kulai 1583 sz. betétbe I. 1-2 sorsz. 1900 hrsz. kert és 1901 hrsz. 405 öisz. házból álló és végrehajtást szenvedett nevében egészben irt jószágtestre az árverést 800 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900 évi július hó 5-ik napjának délután 3 órakor a Kulai kir. jbiróság tkvi hatóság hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 kor. készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendeletnek 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 sz. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán 1900. évi április hó 27 napján.
Kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

SÁNDOR, kir. aljárásbíró.

Kulán, 1900. június 17-én lesz a Casinóban

ZILAH I G Y U L A

a budapesti nemzeti színház elsőrendű tagjának

az országos „Eötvös-Alap” javára

==== JÓTÉKONYCZÉLU ====

M Ű V É S Z - E S T É L Y E .

==== M Ű S O R : ====

I. RÉSZ.

1. **Hát mi is az élet? . . .**
Id. Coquelin kedvencz monológja. Francziából fordította Gabányi.
2. **A föld és népei.**
Kultur-historico geographico humoristikus előadás.
Dr. Shulphurikus nyomán írta Gabányi és Zilahi.
3. **Egy tolvaj.**
Magánjelenet egy bál után.
4. **Szombat este.**
Írta Gabányi.
5. **Egy modern vigjáték.**

SZEMÉLYEK:

- Egy színész — — — A férj
Egy ur — — — — A nő
Szolga — — — — Az udvarló
Egy szerelmes pár — A nagybácsi
1., 2., 3. ur a közönségből 1-ső, 2-ik, 3-ik ujságíró.

II. RÉSZ.

6. **Egy szeretetre méltó kedves ember.**
Írta Tradeles, fordította Gabányi.
7. **Egy fürdőorvos.**
Írta (Sipulus) Rákosi Viktor.
8. **A komikus.**
Írta Kürthy Emil.
Zsül, színész — — — — * * *
9. **Egy monolog.**
Írta Ábrányi Emil.
A Kisfaludi-Társaság 200 frtos jutalom nyertese.

Helyárok: I. és II. sor 3 kor. III. és V. sor 2 kor.
VI. sor 1.40 fl. VII. és IX. sor 1.20.
Állóhely 1 korona.

Jegyek előre válthatók:

==== **Berkovits Márk** ====
könyvnyomdájában. * * * * *

— | Kezdeté este pont 8 órakor. | —